

SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR REF.
24/00518-2

DERES REF.
202309500-6

VÅR DATO
21.03.2024
DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Kraft fra land til plattformer på Haltenbanken - 132 (150) kV - Forslag til utredningsprogram fra Equinor Energy AS - Høring av melding - Riksantikvarens merknader

Riksantikvaren viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat, datert 14.2.2024 om ovenfor nevnte sak.

I meldingen om nettanlegg med forslag til utredningsprogram for kraft fra land til plattformer på Haltenbanken står det kort beskrevet hva som kan være potensialet for kulturminner innenfor tiltaksområdet, med vekt på kulturminner på land.

Utredningsprogrammet krever at konsekvensutredningen beskriver og vurderer kjente automatisk fredede kulturminner, vedtaksfredede kulturminner, nyere tids kulturminner og samiske kulturminner. Her burde også marine kulturminne vært nevnt, selv om dette omtales i neste avsnitt. Det nevnes også forholdet til kulturminneloven § 14, og at det planlegges å ta kontakt med fylkeskommunen og NTNU-Vitenskapsmuseet. Ut over dette har vi ikke merknader til utredningsprogrammet.

Når det gjelder forvaltningen av kulturminner har fylkeskommunen saksbehandlingsansvaret for kulturminner fra land og ut til 24 nautiske mil fra grunnlinjen (tilstøtende sone). I denne sonen gjelder kulturminneloven. Det må avklares med fylkeskommunen og NTNU-Vitenskapsmuseet hvilke undersøkelser som er nødvendig langs aktuelle kabeltraseer innenfor denne sonen for å oppfylle undersøkelsesplikten i kulturminneloven.

Kulturminner innenfor territorialfarvannet har en sterk beskyttelse i kulturminneloven. Når det gjelder tilstøtende sone har man i kulturmiljøforvaltningen lagt samme rettspraksis til grunn som innenfor territorialfarvannet. Dette er begrunnet i LOV av 27.

mars 2003 nr. 57: *Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone*, § 4 tredje ledd. Man har videre hentet støtte for dette synet i Havrettskonvensjonens (UNCLOS) artikkel 303(2). Utenfor 24 nautiske mil utgjør folkeretten et generelt grunnlag for å hevde at kulturminner har et visst vern.

Vi viser også til formålsparagrafen i havenergilova der det understrekes at loven skal sikre at *energianlegg blir planlagde, bygde og disponerte slik at omsynet til energiforsyning, miljø, tryggleik, næringsverksemd og andre interesser blir tekne vare på*. Kulturminner og kulturmiljø er en del av miljøhensynet i norsk forvaltning.

Det er ikke potensial for funn av spor fra steinalderen i området.

Det er et visst potensial for funn av skipsvrak innenfor planområdet. Her er det i første rekke tale om forlis i åpent hav. Det er ikke mulig å gå inn på om enkelte deler av planområdet har større potensial for skipsfunn fordi forlis på åpent hav er resultat av en eller flere utenforliggende faktorer som i stor grad ikke er påvirkbar. Det foreligger heller ikke systematisk registrering av havbunnen i planområdet, med den hensikt å lokalisere skipsfunn vernet etter kulturminneloven.

En tilfredsstillende kartlegging av eventuelle skipsfunn i forbindelse med tiltak til havs forutsetter gode rutiner for rapportering mellom kulturmiljøforvaltningen og tiltakshaver. Det er mest hensiktsmessig at tiltakshaver samkjører eventuelle surveys med kulturmiljøforvaltningen, slik at man unngår å måtte kjøre doble slike. Jo tidligere kulturmiljøforvaltningen kobles inn i dette arbeidet, jo tidligere vil konflikter med eventuelle kulturminner under vann oppdages og unngås. Kostnadmessig er dette også i aller høyeste grad den beste løsningen.

Før det gjøres tiltak på havbunnen, i form av infrastruktur og kabler, samt andre inngrep som for eksempel mudring, graving, tildekking, spyling eller massedumping, skal forholdet til kulturminner avklares. Det er hensiktsmessig så tidlig som mulig å kontakte kulturmiljøforvaltningen for å klarlegge om tiltaket vil komme i kontakt med kulturminner under vann.

Videre gjør Riksantikvaren oppmerksom på at finner av skipsfunn m.m. plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. Kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Hilsen

Jarle Jarleson Vaage
seksjonssjef

Ingunn Holm
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: NTNU - Vitenskapsmuseet, NTNU , 7491 TRONDHEIM/ Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO/ Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER